

Installatiespeech Pieter Verhoeve

13 november 2019

Goedenavond Gouda!

Zeer geachte leden van de raad,
Commissaris van de Koning,
collega's, lieve familie en vrienden,
belangstellenden en alle mensen die vanuit elders meekijken

Eindelijk begin ik aan mijn 'blijde intocht' als nieuwe burgemeester van Gouda.

De installatie van een burgemeester is vaak een markant moment in de biografie van een stad.

Godfried Bomans beschreef schitterend hoe 'Pieter Bas' burgemeester van Gouda werd.

'De blijde inkomst van burgemeester Bas in Gouda'

De hoofdpersoon wordt burgemeester van Gouda. Door een misverstand 'wat nooit geheel opgehelderd is', zit hij in het weiland in de buurt van Nieuwerkerk. Op een paaltje, te wachten op een koets.

Ik geef u een vrij citaat.

'Ik keek de weg af. Een bijzonder lange weg, eindeloos en stil...

Toen ik scherp keek,

zag ik de toren van de Sint Jan aan de einder; met een vlág.

Tezelfdertijd klopte een warme trots door mij heen. Die vlag is voor mij, zij wapperde uitsluitend voor mijn genoegen... Indien ik ooit hoogmoedig was, ik was het toen.

Ik bleef zo geheel verzonken in deze vleiende beschouwingen, dat ik schrok toen aan de overzijde een man mij aansprak'

‘Hou je nou maar niet groot jongen, het is nog een beroerd stuk lopen naar Gouda. Hoe heet jij?’

‘Bas’

‘Bas, dat is een mop. Zo heet de nieuwe burgemeester van Gouda ook!’

‘Is het waar?’

‘Zeker. Het schijnt een ploert van de eerste rang te zijn. Een laagstaande, vuile vent. En zuipen! Daar kan geen kadewerker tegenop. Het moet een joch wezen, ergens in de dertig. Ik begin nu al te lachen. Weet je dat hij ooit bij de gemeente Dordrecht heeft gewerkt? Heb je hem weleens gezien?’

‘Ne-nee.’

‘Nou ik ook niet, maar Arie wel. Hij zegt, ‘als ik die slungel tegenkom, geef ik hem een trap onder zijn achterwerk.’

‘Dat vooruitzicht was niet erg bemoedigend...’

Geachte raad, fijn dat ik in uw midden mag zijn. Bemoedigend bovendien! Wie overigens meer wil weten over de fictieve Pieter Bas: lees dit boek. Of: bekijk de gevelsteen aan de Hoge Gouwe, in 1964 onthuld door Bomans zelf.

Grote dank gemeenteraad, dat u mij op 1 oktober aan wilde bevelen bij kabinet en koning. Ik ben hier per gratie van uw vertrouwen. Hulde ook – en dan kijk ik bijzonder naar de griffie- voor een ieder die zich ingezet heeft om deze bijzondere avond te organiseren.

Het is me een eer hier te staan als uw burgemeester. Ruim twintig jaar geleden; als zestienjarige student reed ik iedere schooldag op mijn oude rode brommer naar Gouda.

1998.

Naar de Burgemeester Jamessingel. Pabo De Driestar.

Studentenvereniging Mozaiek (Je bent al lid voor vijftien piek)

Filmavonden. College geschiedenis van Gert Bergacker en Tom Hage

Wie had kunnen denken dat ik als oud-student van dit jubilerende instituut vandaag in mijn studentenstad van weleer burgemeester word?

1998.

Hans Oosters, inmiddels CvK, zat in de gemeenteraad van... Gouda. Jan Hein Boone was burgemeester. Beiden aanwezig hier. Collegae, het gaat zoals het moet gaan. Ik noem dat zelf amazing grace.

Dit Huis van de Stad staat aan het Jamesplein. James is een fascinerende figuur. 39 jaar was hij toen hij in 1938 benoemd werd tot burgemeester in Gouda. Op dat moment was hij kabinetschef van de burgemeester van Rotterdam. Uiteindelijk bleef hij burgemeester tot 1965. Meer dan twintig jaar.

Burgemeester James was een gedreven Gouwenaar. Hij liet onder andere het stadhuis en het gasthuis opknappen. De vrouw van burgemeester James schittert steeds. Althans ik voel haar dichtbij. Deze ambtsketen is een cadeau van haar aan de gemeente. Zie de achterzijde van de penning.

De afgelopen 70 jaar hing dit eresieraad om bij illustere voorgangers. Fijn dat diverse oud-burgemeesters in ons midden zijn. Wim Cornelis en Milo Schoenmaker; dank voor al het meeleven en de adviezen tot nu toe.

Een speciaal woord voor Mirjam Salet. De eerste vrouwelijke burgemeester van Gouda. De stad heeft er bijna 750 jaar over gedaan om ook een dame tot eerste burger te verheffen. En wat voor een burgermoeder kreeg u, Gouda! Je hebt het met verve gedaan. Bij jou moest ik denken aan de eerste vrouwelijke wethouder van Gouda, Van Dantzig. Die zat in het college van James. Zij zei: 'Als er meer vrouwen in de colleges zouden zitten, zou er minder gesproken en meer gedacht worden.' Ik ben het er zeer mee eens. Jij liet

vrouwelijk leiderschap zien. Met scherpheid, wijsheid en loyaliteit heb je bijna een jaar lang Gouda gediend. Hulde!

Commissaris Smit. U bent net herbenoemd. Pastor van het burgemeesterskorps. Zuid-Holland is een prachtige provincie. Een provincie waar veel speelt. Ook daar waar het gaat om integer en robuust openbaar bestuur. U heeft het nodige achter de rug als personeelschef van Zijne Majesteit. U deed dat voortreffelijk. Chapeau!

Commissaris. U citeerde ooit Van Kooten en De Bie. Taalkunstenaars. Een nieuwe burgemeester kijkt met 'een verbaasd hoofd' in zijn of haar gemeente rond. Dat is ook zo. Al kom ik uit de buurt; ik kom van buiten. We willen ons graag laten verrassen.

De meest gestelde vraag nu is: wanneer gaan jullie verhuizen? Gouda, mag ik u vragen, geef ons jonge gezin de tijd. Er zijn veel life-events achter elkaar. Vandaag een nieuwe werkomgeving. Volgende maand een baby. Dan is het Kerst. Ik zeg u: we gaan hier binnen een mooie termijn wonen. Onze meiden kunnen dan korter fietsen naar school. Wanneer precies... weten we niet. We willen graag naar Gouda, het komt goed. Daar hebben we **alle** vertrouwen in.

De Goudse dichter Hieronymus van Alphen dichtte eens in de negentiende eeuw: 'nooit kan het geloof te veel verwachten.' Dat is voor mij ook zo. Geloof in jezelf. Geloof in de ander. Geloof in een mooie toekomst.

Zelf geloof ik ook in God. Hij is mijn Schild ende Betrouwen die mij in Jezus verzoent, verdraagt en vertroost.

Dit geloof betekent voor mij niet het uitsluiten van de ander, maar het **insluiten** van de ander. Het koesteren van de veelkleurigheid die deze goede stad heeft.

Wie je ook bent: ongeacht je
geloof,
geboorteplaats of
geaardheid:

Ik ben jullie burgemeester. Herder voor de hele kudde. Van niemand,
voor iedereen.

‘Gouda is een stad om van te dromen’ zo vertelde ik sommige
journalisten. Niet iedereen in Oudewater kon dit meemaken. Diverse
plaatsgenoten vinden het allermooiste aan Gouda bus 107 richting
Oudewater. Toch is Gouda een droomstad voor mij. Ik zal u uitleggen
waarom.

Uiteraard. Gouda is een wereldmerk. *Gouda cheese* is overal een
fenomeen. Van Brazilië tot in Azië: iedereen kent Gouda.

Gouda is niet alleen een wereldmerk. Een deel van onze familie komt er
vandaan. Gouda is de stad waar bijvoorbeeld de overgrootvader van mijn
vrouw woonde. Pieter van Vegten was boer aan de Ridder van Catsweg.
Hij kocht een T-ford en werd chauffeur.

Hoe haalde hij zijn rijbewijs? Door twee gulden vijftig te betalen aan de
burgemeester zelf, nadat hij slechts een rondje om het stadhuis op de
Markt hoefde te rijden.

Gouda is de stad waar mijn schoonouders trouwden. Het is de stad waar
onze kinderen zullen groeien. Waar droom ik dan van als burgervader? In
wat voor gemeente groeien onze kinderen op?

Ik droom van meer, meer, meer.

Meer trots, meer samenwerking in de stad, meer optrekken met de regio.

Meer trots. We zijn trots op het verleden. Gouda is een geweldige stad met een rijke historie. We verlangen ook naar een prachtige toekomst. Vanaf juli 2021 vieren we een jaar lang de 750^e verjaardag van Gouda. Geef Gouda door.

De kansen zijn er te over trots te zijn. Er zijn ruim 23.000 vrijwilligers, bijna 6.000 ondernemingen. Daar zit het sociaal kapitaal van Gouda. In potentie zijn alle inwoners en bezoekers ambassadeurs van Gouda. Er komen nu al meer dan 1,1 miljoen mensen per jaar.

Gouda mag best meer kapesnes hebben.

Meer samenwerking in de stad. Ik heb een primeur voor u. Met uw welnemen gemeenteraad, stel ik voor dat de gemeente Gouda weer een nieuwjaarsbijeenkomst organiseert. Op een nieuwe manier. Niet hier. Maar in én met een school. Daar vinden we de toekomst van onze stad. Volgende week is er presidium. We hebben het er dan over. Het is mijn diepe overtuiging dat Gouda gebaat is met meer samenbinding.

Niet voor niets staat op die wand én boven de ingang van het stadhuis staat:

Audite et alteram partem.

Luister óók naar de ander. Dat is het hart van de democratie. Het besef dat de ander misschien gelijk heeft.

In Gouda wonen ruim 73.000 mensen in een gebied van 4 bij 4,5 kilometer. 80.000 zeggen de meest recent prognoses. Misschien wel de meest compacte stad van Nederland.

We leven op elkaars lip. Dit vraagt om tolerantie en zelfverloochening. Dat moeten we blijven trainen. Mag ik u, leden van de raad en het college vragen, hierin voorbeeldig te zijn?

Diversiteit = luisteren naar elkaar. Ook wanneer je de mening van de ander lastig vindt.

Tot slot.

Meer optrekken met de regio. De kaas die Gouda wereldberoemd maakt, wordt vooral gemaakt in de regio. Stolwijk. Bodegraven. Papekop. Van oudsher werd deze in Gouda gewogen op de Waag en verhandeld. Deze grote stad is al eeuwenlang afhankelijk van haar goede burens. En andersom.
Stad en ommeland versterken elkaar.

Of...

verzwakken elkaar.

Strak gezegd. Toeristen én criminelen trekken zich niets van grenzen aan. Dáárom werken we samen in de politieregio, de veiligheidsregio en de Groene Hartpromotie.

Wat betreft de veiligheid. De misdaadcijfers dalen gestaag. Al jarenlang. We zijn op de goede weg en we zijn er nog niet. Ik zie uit met de buurgemeenten op het gebied van openbare orde en veiligheid nauw samen te werken.

Stad en ommeland versterken elkaar. De manchetknopen die ik nu draag, met het stadhuis van Gouda, komen in ieder geval uit Waddinxveen...

Dank voor de goede woorden vanavond.

Geachte collega Spies, waarde Liesbeth. Ongeveer 7,5 jaar geleden kwam ik op audiëntie bij minister Spies. Als kandidaat-burgemeester Oudewater. Je had mijn sollicitatiebrief niet alleen gelezen, maar ook bepaalde delen onderstreept en stelde mij serieuze vragen. Nu ben ik je collega hier. Bijzonder dat onze wegen zich opnieuw kruisen. Ik zie er zeer naar uit elkaar in Alphen-Gouda-Woerdenverband te ontmoeten

Jan de Koning, een man met klasse. Een scherpe en vriendelijke voorzitter. Dank voor uw waardevolle woorden, alsmede het vele werk dat de hele vertrouwenscommissie in de maand september heeft verricht om tot deze aanbeveling te komen

Theo Krins. Dank voor het leiden van deze vergadering en het ontvangen de historische hamer. U bent betrokken op de coalitie. De heer De Koning op de oppositie.

Deze termen komen in de gemeentewet niet voor. De raad als geheel is het hoogste orgaan. Het lijkt me een mooi streven elkaar als hele raad werkelijk **raadsbreed** te werken.

Thierry; 1981! Toen werden we beiden geboren. Nu mogen we als Tachtigers het koppel burgemeester en loco-burgemeester vormen. Recent was ik al eens toehoorder bij de vergadering van het college. Ik heb er veel zin in met jullie allemaal samen te werken, collegeleden!

Talitha Schaddelee, kinder-collega. Fijn dat je er nu bij bent. Zaterdag mogen we Sinterklaas verwelkomen. Leuk! Ik breng je gelijk de groeten over van je nieuwste collega. De kinderburgemeester uit Oudewater is net in dienst en wilde graag snel afspreken...

Marja, meiden; een nieuw avontuur begint. Ik ben er het meest dankbaar voor dat jullie in mijn leven zijn en blijven.

Ik rond af. Lieve mensen, het is mijn vaste overtuiging dat Gouda alles in zich heeft om tot verdere bloei te komen.

Humor gaat ons helpen. Erasmus, de wereldberoemde zoon van Gouda, citeerde Horatius toen hij zei dat je de waarheid het best 'lachend kunt vertellen.'

Daarom een ironisch slot stukje Pieter Bas. De beste burgemeester die Gouda nooit heeft gehad.

‘Wat ga ik doen als nieuwe burgemeester van Gouda? Ik zou beginnen de geschokte financiën in orde te brengen, handel in te voeren, **de landbouw moderniseren**’

(let wel; de eerste druk was in 1937)

‘Kortom, de diep gezonken gemeente

– hoort u het wethouder Niezen –

de diep gezonken gemeente - opvoeren tot één der welvarendste steden van dit land.’

Eindelijk. We mogen aan de slag.

Tot welzijn van heel Gouda en allen die hier zijn.